

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 452/12
19.12.2012. godina
Beograd

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužioca R.V. iz M., Z.S. iz M. i Z.V. iz M., koje sve zastupa punomoćnik S.M., advokat iz M., protiv tužene Opštine Mladenovac, koju zastupa Opštinski javni pravobranilac, radi naknade štete, vrednost spora 8.686.095,00 dinara, odlučujući o reviziji tužene, izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda u Beogradu Gž 15833/10 od 30.11.2011. godine, u sednici održanoj 19.12.2012. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Apelacionog suda u Beogradu Gž 15833/10 od 30.11.2011. godine i presuda Drugog osnovnog suda u Beogradu-Sudske jedinice u Mladenovcu P 2848/10 od 30.08.2010. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom drugostepenom presudom potvrđena je prvostepena presuda kojom je tužena opština obavezana da tužiocima na ime naknade za oduzetu kp.br. 615/1 u površini od 79,88 ari isplati 8.686.095,00 dinara sa zateznom kamatom počev od 06.02.2007. godine pa do isplate, kao i da im na ime troškova spora isplati 910.600,00 dinara.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 399. ranije važećeg ZPP ("Sl. glasnik RS" 125/04...), pa je našao da je revizija osnovana. Ako je ranijem vlasniku eksproprisana nepokretnost i naknada mu za eksproprisano imovinu nije plaćena niti mu je dato drugo zemljište, pa je u toku 1993. godine doneto rešenje o deeksproprijaciji (poništaj eksproprijacije), a posle toga organ lokalne samouprave izvrši dodelu tog istog zemljišta trećem licu koje se uknjiži kao vlasnik u javnim knjigama, postoje uslovi za odgovornost tužene zbog nezakonitog ili nepravilnog rada po članu 25. ranije važećeg Ustava RS ("Sl. glasnik RS" 1/90) i člana 172. ZOO. Naime, organ uprave (komisija za komasaciju) koja dodeli zemljište trećem licu znala je ili mogla znati da je drugi upravni organ u sastavu iste lokalne samouprave doneo rešenje o deeksproprijaciji, pa raspodela zemljišta koje treba da se vrati ranijem vlasniku predstavlja protivpravno postupanje i povredu prava na imovinu. Zbog toga tužena treba da naknadi štetu u visini tržišne vrednosti nepokretnosti prema cenama u vreme presuđenja (član 189. ZOO).

Međutim, nižestepeni sudovi pogrešno primenjuju materijalno pravo (član 189. ZOO) jer tržišnu vrednost nepokretnosti ne određuju u vreme presuđenja (2010. godina), već je određuju na osnovu nalaza i mišljenja veštaka po cenama od 2007. godine. Vremenski rok od oko tri godine između veštačenja i presuđenja ne može se upodobiti "momentu presuđenja".

Osim izloženog, u vreme presuđenja stupio je na snagu Zakon o izmenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji ("Sl. glasnik RS" br. 20/2009) po kome tržišnu procenu cene u vezi naknade za eksproprisano poljoprivredno zemljište i građevinsko zemljište vrši organ nadležan za utvrđivanje poreza na prenos apsolutnih prava na nepokretnostima (izmenjeni član 42. Zakona o eksproprijaciji).

Eksproprijacija (zadiranje u privatnu imovinsku sferu zbog postojanja opšteg interesa), deeksproprijacija (član 36. Zakona o eksproprijaciji) i određivanje naknade za zakonom dozvoljeno oduzimanje nepokretnosti predstavljaju oblast koju detaljno reguliše poseban zakon (Zakon o eksproprijaciji). Zbog toga se u konkretnom slučaju, i na parnice u toku ne primenjuju opšta pravila u pogledu slobode dokaznih sredstava radi utvrđivanja visine naknade već se moraju primeniti pravila iz Zakona o eksproprijaciji koji u članu 42. propisuje način utvrđivanja vrednosti (tržišne vrednosti).

Na osnovu člana 407. stav 2. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća

sudija

Vlasta Jovanović,s.r.